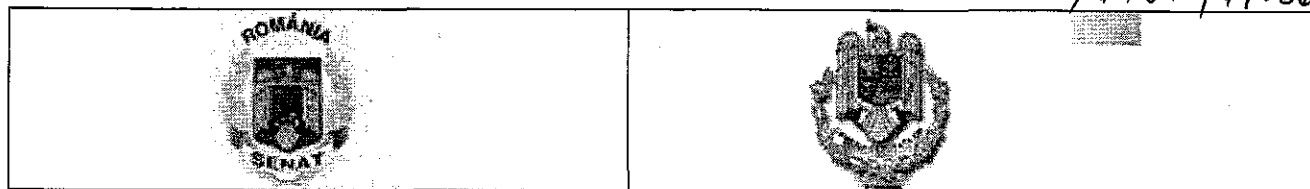

15 a/1406 / 17.06.2015

Parlamentul României

Parlamentul României
CAMERA DEPUTAȚILOR
BIROUL PERMANENT

Nr. 919 din 22.06.2015

APROBAT

In sedinta Biroului permanent al
Camerei Deputatilor

Comisia comună permanentă a
Camerei Deputatilor și Senatului
pentru exercitarea controlului parlamentar
asupra activității
Serviciului Român de Informații

4c-20/ 179 / 10.06.2015

INFORMARE

privind Conferința „Controlul Democratic al Serviciilor de Informații în cadrul Uniunii
Europene”, Bruxelles, Parlamentul European.

Interparliamentary Committee Meeting
European Parliament - National Parliaments

THURSDAY 28 MAY 2015
14:00-17:00
FRIDAY 29 MAY 2015
09:00-12:00
ROOM: JIN 202
RO: THE ADVISORY BOARD ON
EUROPEAN PARLIAMENTS

COMMISSION
COMMITTEE ON
CIVIL LIBERTIES, JUSTICE
AND HOME AFFAIRS
EUROPEAN PARLIAMENT
COMMITTEE RESPONSIBLE FOR
MONITORING THE STANDING
COMMITTEE AND THE STANDING
COMMITTEE
BELGIAN HOUSE
OF REPRESENTATIVES
PARLIAMENTARY OVERSIGHT
PANEL
COMMISSION OF THE EUROPEAN
COMMISSION
COMMITTEE FOR THE SECURITY
OF THE REPUBLIC
ITALIAN PARLIAMENT

With the support of the
Directorate for Relations with National Parliaments

În perioada 28-29 mai 2015, la invitația domnului Claude Moraes, Președintele Comisiei pentru Libertăți Civile și Afaceri Interne (LIBE) din Parlamentul European, precum și a domnului Siegfried Bracke, Președintele Camerei Reprezentanților din Belgia, o delegație a Parlamentului României a participat la lucrările Conferinței *Controlul Democratic al Serviciilor de Informații în cadrul Uniunii Europene*¹, care a avut loc la Bruxelles, la Palatul Parlamentului European.

Din partea Parlamentului României- Camera Deputaților au făcut parte domnii deputați:

¹ http://www.europarl.europa.eu/meetdocs/2014_2019/organes/libe/libe_20150528_0900_hearing.htm

- Georgian Pop, Președintele Comisiei comune permanente a Camerei Deputaților și Senatului pentru exercitarea controlului parlamentar asupra activității SRI;
 - Mihăiță Calimente, Președintele Comisiei speciale a Camerei Deputaților și Senatului pentru exercitarea controlului parlamentar asupra activității Serviciului de Informații Externe,
- iar **din partea Senatului: doamna senator Steliana Miron și domnul senator Marian Pavel, membri ai Comisiei juridice, de numiri, disciplină, imunități și validări.**

Secretariatul tehnic al delegației Senatului a fost asigurat de Costel Gruia, consilier în cadrul comisiei mai sus amintită.

De asemenea, la lucrări a participat și doamna Izabela Moldovan, Reprezentantul Senatului României pe lângă Parlamentul European.

Contextul întâlnirii:

Deși operațiunile serviciilor de informații sunt de competența statelor membre - articolul 4(2) al tratatului UE certifică în mod limpede că securitatea națională este responsabilitate integrală a fiecărui stat membru -, evenimentele recente au revelat necesitatea creșterii cooperării dintre serviciile naționale de informații și organismele de supervizare ale acestora de la nivelul UE.

Dezvoltarea unei Strategii EU de Securitate Internă este de asemenea un semn clar al necesității întăririi cooperării și schimbului de informații.

În plus, în timp ce prevenirea amenințărilor asupra securității - precum atacurile teroriste - rămân strict de competența a fiecărui stat, urmărirea penală a acestora cere o cooperare legală și judiciară, fapt pe deplin recunoscut în cadrul articolului 83 al TUE.

Mobilitatea crescută în Europa și dezvoltarea masivă a mediului virtual necesită o cooperare strânsă între statele membre pentru a asigura că drepturile fundamentale sunt pe deplin respectate.

În acest context, prezenta conferință anunța că își propune un dialog constructiv între actorii relevanți din aria serviciilor de informații, naționali și europeni, despre punctul de vedere asupra evoluțiilor recente și repercusiunile implicite.

Lucrările conferinței au fost deschise de domnul Claude Morales, fost raportor al Parlamentului European pe subiectul *Supravegherea electronică în masa.*, care, în cadrul cuvântului de deschidere a apreciat prezenta reprezentanților din 17 țări europene.

Doamna Solvita Aboltina, Președintele Comisiei pentru Apărare națională și Securitate din cadrul Parlamentului din Letonia, a vorbit despre necesitatea asigurării unei bune securități cibernetice, despre extinderea terorismului dar și a creșterii numărului de răcolări de persoane în vederea implicării în acțiuni teroriste. De asemenea, s-a aratat faptul ca este imperios necesar a se păstra securitatea națională, cu acordarea celei mai mari atenții pentru respectarea zonei private a cetățeanului, chiar dacă acesta, din anumite considerente, achiesează, mai degrabă, la declararea și prelucrarea datelor personale cu scopul obținerii unor oferte comerciale. Globalizarea problemelor necesită colaborare și un efort comun.

In cadrul *Sesiunii de deschidere: Repercusiunile supravegherii serviciilor de informații într-o lume în continuă schimbare*, au luat cuvântul domnii:

- Siegfried Bracke, Președintele Camerei Reprezentanților din Belgia, care a prezentat modul în care se face în această țară controlul asupra serviciilor de informații precum și necesitatea dezvoltării relațiilor de colaborare dintre organismele de control naționale;
- Ilkka Salmi, Director al IntCen, care a prezentat organizarea și activitatea Centrului UE de Analiza a Informațiilor (în anul 2014 au fost realizate 500 de studii pe regiuni/ țări/ clienți), arătând că în cadrul acestor evaluări nu se prelucrează și nu se rețin date cu caracter personal, că evaluările finale sunt realizate de comisiile Parlamentului European, și că informațiile relevante obținute de EUROPOL sunt trimise către ministerele de externe și serviciile de informații din țările membre UE;
- David Bickford, fost director al Departamentului juridic din serviciile britanice MI5 și MI6, a aratat necesitatea asigurării unei proporționalități în cadrul activității de strângere a metadatelor (dataplus), rolul judecătorului chemat să realizeze o balanșare între interesele statului și interesul cetățeanului, pericolul prezentat de rețeaua DARK de criptare a datelor, necesitatea existenței unui control parlamentar asupra serviciilor de informații pentru a se limita anumite abuzuri ale acestora, precum și preocupările legate de lupta de recrutatorii de persoane vulnerabile.
- Prof Iain Cameron, Universitatea din Uppsala, a prezentat actualizarea din martie 2015 la raportul Comisiei de la Veneția pe controlul democratic al serviciilor de securitate.² S-a vorbit despre culegerea de informații/date personale de un stat pe teritoriul unui alt stat,

aratandu-se ca aceasta poate avea loc în mod legitim cu aprobarea acestuia, dar s-ar putea ajunge sub jurisdicția statului de colectare din punct de vedere al obligațiilor privind drepturile omului în cadrul CEDO. În orice caz, prelucrarea, analiza și comunicarea acestui material se încadrează în mod clar sub jurisdicția statului de colectare și este reglementată atât de legislația națională cat și de standardele aplicabile drepturilor omului. Poate exista concurență sau chiar incompatibilitate între obligațiile impuse companiilor de telecomunicații de statul care colectează datele și obligațiile de protecție a datelor în statul teritorial; apar cu atât mai necesare standardele internaționale minime privind protecția vieții private.

- Dr. Mario Oetheimer, șef al Departamentului Societății Informaționale și Protecția Datelor din cadrul Agenției pentru Drepturi Fundamentale. (FRA). S-a aratat faptul ca proiectul de supraveghere FRA se concentrează pe protecția drepturilor fundamentale la viață privată și protecția datelor cu caracter personal astfel cum sunt consacrate în Carta drepturilor fundamentale a Uniunii Europene și Convenția Europeană a Drepturilor Omului. Proiectul este în prezent în prima fază, se bazează pe cercetare legală de birou cu privire la garanțiile drepturilor fundamentale, la autoritățile naționale de informații și de supraveghere. O a doua fază a proiectului va urmări în timp util aceste aspecte și se va construi pe constatările inițiale din prima fază.³

Incepand cu partea a II-a a zilei de 28 mai, lucrarile conferintei s-au desfasurat pe ateliere de lucru, cu usile inchise, conform Regulii Chatam House. Astfel, în data de 28 mai au avut loc două ateliere:

- **Atelierul I - Provocările viitoare ale organismelor de control – schimbarea caracterului amenințărilor de securitate și dezvoltările tehnologice rapide**

Context general al problematicei:

Implementarea mecanismelor și organismelor naționale de control pe teritoriul Europei a fost inegală din punct de vedere al mandatelor și autorităților în fiecare stat membru. Această situație a fost evidențiată de multe dintre schimbările și provocările curente, precum modificarea caracterului internațional al amenințărilor la adresa securității – radicalizarea, „luptătorii străini”, dezvoltarea

rețelei Dark. Această situație, combinată cu dezvoltarea revoluționară în domeniul stocării datelor și capacității de analiză, creșterea lățimii de bandă a internetului și apariția aparaturii computerizate mobile permit serviciilor de informații colectarea și procesarea unei cantități vaste de date personale în scopul contracarării provocărilor de securitate.

Preocupări abordate:

- ✓ *Cum afectează aceste fenomene activitățile serviciilor de informații și care sunt repercusiunile acestor tendințe asupra controlului acestora?*
- ✓ *Sunt organismele de control suficient dotate pentru a-și îndeplini optim activitatea, având în vedere cele de mai sus? De ce tip de expertiză (tehnică) adițională sau autorizare ar fi nevoie pentru acest scop?*
- ✓ *Cum se poate obține o mai bună cooperare și asumare a responsabilității în procesul colectării de informații?*
- ✓ *Care sunt provocările subsecvente ale amenințărilor crescute internaționale, transfrontaliere determinate de radicalizare și așa-numiții „luptători străini” pentru organismele de control?*
- ✓ *Cum afectează rolul organismelor naționale de control rapida dezvoltare tehnologică și datele mobile?*

Au prezentat alocuțiuni:

Wil M. Van Gemert, director adjunct Operațiuni, Centrul European împotriva Infracțiunilor Cibernetice, Europol; Dr. Thorsten Wetzling, Institutul Brandenburg; Dr. Berthold Huber, vicepreședinte al Comisiei G-10, Bundestag Germania.

- Atelierul II - Întreținerea cooperării și schimburilor de bune practici între organismele de control ale serviciilor de informații la nivelul UE

Context general al problematicei:

În urma recunoașterii necesității unei cooperări crescute între organismele europene de control ale serviciilor de informații, a fost creată o platformă (ENNIR) care permite organismelor de control să își împărtășească problemele comune și buna practică. Cu toate acestea, cooperarea transfrontalieră este încă punctuală, limitată și ad hoc.

Preocupări abordate:

- ✓ *Ce măsuri practice pot fi luate pentru creșterea cooperării dintre organismele de control european (de exemplu: secretariat, legături cu rețeaua existentă a parlamentelor naționale, împărțirea unor anumite resurse / expertize)?*

- ✓ *Care sunt principalele bariere și cum pot fi acestea depășite (de exemplu: bariere de limbă, confidențialitate, reguli ale unor organisme terțe, diverse forme de control și legislație naționale, clearance de securitate, riscul de scurgeri de informații)?*
- ✓ *Este recomandabilă dezvoltarea la nivel european a anumitor mecanisme de colaborare sau minime standarde pentru controlul de informații? Dacă da, cum ar fi aplicate acestea în mod practic?*

Au prezentat alocuțiuni:

Dr. André Hahn, Președinte al German Kontrollgremium; Guy Rapaille, Președintele Belgian Comité R; Prof. Ian Leigh, Facultatea de drept Durham; Theo Koritzinsky, Comitetul norvegian de supraveghere parlamentară.

În data de 29 mai 2015, a avut loc ultimul atelier:

- Atelier III - Rolul comisiilor naționale de anchetă și comisiilor de control într-o societate globalizată

Context general al problematii:

Rolul comisiei de anchetă este de a oferi scrutinizarea acțiunilor guvernamentale sau serviciilor de informații. Misiunea acesteia este de a identifica defecțiunile unui caz public aflat în discuție. Comisia formată din parlamentari trebuie să colecteze informații ori în legătură cu fapte certe ori în legătură cu managementul serviciilor publice pentru a prezenta probele găsite organismului care a creat-o.

Preocupări abordate:

- ✓ *Care sunt condițiile necesare (durată, compoziție, nivelul de putere de investigație etc.) pentru ca această comisie să își desfășoare optim activitatea?*
- ✓ *Care sunt cele mai frecvent întâlnite probleme de comisiile de anchetă (de exemplu: accesul la informații secrete, chemarea martorilor, publicarea rapoartelor etc.) și cum pot fie ele depășite?*

Au luat cuvântul:

Senator Giuseppe Esposito, vicepreședintele comisiei italiene de control; Prof. Dr. Patrick Sensburg, Președintele Comisiei germane de anchetă a NSA; Jean- Jacques Urvoas, Președintele Comisiei legislative, Adunarea Nationala a Frantei.

Sintetizand, in cadrul acestor ateliere au fost abordate urmatoarele subiecte:

- Repercusiunile supravegherii serviciilor de informații într-o lume în continuă schimbare
- Provocările viitoare ale organismelor de control – schimbarea caracterului amenințărilor de securitate și dezvoltările tehnologice rapide
- Întreținerea cooperării și schimburilor de bune practici între organismele de control ale serviciilor de informații la nivelul UE
- Rolul comisiilor naționale de anchetă și comisiilor de control într-o societate globalizată

Este demn de mentionat faptul ca delegatia Parlamentului Romaniei a uzat de posibilitatea de a adresa intrebari lectorilor, pe temele discutate, atat in cadrul dezbaterilor publice cat si in atelierele de lucru, raspunsurile oferite, in masura in care acestea au fost primite, nu au acoperit intotdeauna, in totalitate, intrebarea adresata.

Ca si concluzii desprinse din cele prezentate, mentionam:

1. prelucrarea si retinerea datelor cu caracter personal trebuie sa se faca asigurand un echilibru permanent, o proportionalitate, intre necesitatile legate de siguranta si securitatea nationala, a natiunilor europene si nu numai, pe de o parte, si, pe de alta parte, respectarea drepturilor cetatenesti, care reies din asigurarea premizelor, protejarea si respectarea vietii private a fiecarui om;
2. intarirea colaborarii intre serviciile de informatii, pe de o parte, dar si intre diferitele forme de organizare si exercitare a controlului, de preferat parlamentar, democratic asupra serviciilor de informatii in cadrul Uniunii Europene.

- Deputat **GEORGIAN POP**

- Deputat **MIHAITA CALIMENTE**

- Senator **STELIANA MIRO**

- Senator **MARIAN PAVEL**